

KRITISKĀ DOMĀŠANA



KAS NOTIKS, JA ...?

GRUPAS DARBĪBA, KURAS MĒRĶIS IR IZSTRĀDĀT UN KRITIZĒT IDEJAS NO DAŽĀDĀM PERSPEKTĪVĀM

Mērķis ir mācīties prasmi uzdot pareizos jautājumus par jaunām idejām. Jautājumi ir dialogisks process, kas vislabāk darbojas nelielu grupu situācijās. Tas arī prasa procesa dalībniekiem uzņemt dažādas lomas, piemēram, aizstāvēt ideju vai mēģināt paredzēt tās sekas. Šī vienkāršā aktivitāte nodrošina pamatu šo lomu izceļšanai un pareizā jautājuma uzdošanas mākslas praktizēšanu.

- **Mērķi:** Veidot izpratni par ideju sekām;
- Attīstīt kritiskās domāšanas prasmes;
- Apsverot idejas, atšķirt “sajūtu” vai intuīciju un loģiku;
- Veicināt radošu domāšanu;
- Attīstīt scenāriju plānošanas ideju.

Padoms: Pārliecinieties, ka visiem dalībniekiem ir atļauts runāt un ka visa grupa atbalsta viens otru. Četras lomas jāprecizē šādi:

Kareivis: persona, kas pārņem ideju un popularizē vai “pārdod” to citiem.

Pareģis: cilvēks ar redzējumu, kurš redz idejas tālāko potenciālu un to, kā tas varētu stimulēt pārmaiņas jebkurā līmenī no lokāla līdz globālam.

Burvis: cilvēks, kurš paveic lietas un var rast risinājumus problēmām.

Skeptiķis: cilvēks, kurš vienmēr atrod mīnusos jebkurai idejai, paredz riskus un to, kas var noiet greizi.

Instrukcijas

Darbība ietver plenārsēdi (visa klase) un nelielu grupu darbu (4 cilvēku grupas). Tam vajadzētu aizņemt apmēram 90 minūtes, bet laiks ir elastīgs.

1. daļa

1. Grupās pa 4 cilvēkiem katrs dalībnieks 2 minūtes pavada, domājot par biznesa vai sociālās uzņēmējdarbības ideju, un apraksta to vienā teikumā.
2. Pēc tam idejas tiek kopīgotas ar grupu klātienē uz flipchart tāfeles vai čatā, ja tiek izmantota Zoom/Skype.
3. Grupas locekļi uzņemas vienu no četrām lomām (izmantojot kauliņus), katram ir jautājums:
 - a. Kareivis: Kāpēc tā ir laba ideja?
 - b. Pareģis: Kas varētu notikt?



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- c. Burvis: Kā mēs varam to panākt?
 - d. Skeptiķis: Kas varētu noiet greizi?
4. Grupa ņem katru ideju pēc kārtas, katrs dalībnieks ieņem atšķirīgu lomu un uzdod savu jautājumu, kā norādīts iepriekš (5 minūtes uz ideju = kopā 20 minūtes)
 5. Grupas dalībniekiem ir 5 minūtes, lai vienotos par labāko ideju.
 6. Šī ideja tiek virzīta uz plenārsēdi un tiek ievietota čatā vai uz tāfeles.
 7. Dalībnieki var balsot par uzvarējušo ideju.

2. daļa: Pārskats/novērtējums

- Vai jums patika aktivitāte?
- Vai tas sasniedza šos mērķus:
 - Veidot izpratni par ideju sekām
 - Attīstīt kritiskās domāšanas prasmes.
 - Veicināt radošu domāšanu
- Ko jūs uzzinājāt par jautājumu uzdošanu?
- Kādi citi komentāri?

Pārdomas mācību kopienā: Atsauksmes par aktivitāti

- Kas izdevās?
- Kas nedarbojās?
- Kā aktivitāti varētu uzlabot?
- Vai katram uzdevumam bija pietiekami daudz laika?
- Kādas bija pašrefleksijas iespējas?
- Kādas bija iespējas mācīties no citiem grupas dalībniekiem?
- Kādas lomas bija viegli spēlēt?
- Kas bija grūtāk un kāpēc?
- Vai varētu pievienot citas lomas?
- Vai varat iedomāties, ka izmantojat šo darbību savā darbavietā?
- Ja tā, vai tā sākotnējā formā vai pielāgota?
- Ja tas ir pielāgots, lūdzu, paskaidrojiet, kā.

Padomi koordinatoriem

- Pārliedzieties, ka ikvienam ir iespēja runāt un viņu idejas tiek novērtētas.
- Ierakstiet un saglabāiet aktivitātes laikā izteiktās idejas, lai veicinātu turpmākas diskusijas un palielinātu atbildību. Ja iespējams, izmantojiet plakātus un video ziņas.
- Ja tiešsaistē notiek diskusija, piemēram, break-out room telpās, sekojiet līdzi grupām, lai pārliedzītos, ka tiek ievēroti principi runāt pēc kārtas un laika ierobežojumi.
- Meklējiet idejas, kas ir specifiskas, nevis vispārīgas.

